BART CUSVELLER

docent en onderzoeker zorgethiek, Hogeschool Viaa, Zwolle

Intenser en intensiever

Eigenlijk had ik me voorgenomen geen ethiekcolum te schrijven naar aanleiding van de coronapandemie. Natuurlijk is de uitbraak van COVID-19 voor verpleegkundigen zeer belangrijk gebleken. Daar wil ik niets aan afdoen. Het leek me alleen te makkelijk om nu ook maar iets over corona te zeggen. Bovendien, mijn belangrijkste aarzeling was of de ethische kwesties die door de epidemie aan de orde kwamen wel zo nieuw zijn. Het lijken me eerder *uitvergrootingen* van bestaande ethische kwesties.

Dan is het antwoord op de vraag hoe je daarmee om moet gaan ook niet echt nieuw, hooguit intenser en intensiever. Stel dat je werkgever niet voldoende materialen ter beschikking stelt om infectie van zorgpersoneel tegen te gaan. Wat zijn dan je rechten en plichten, ethisch gezien? Hetzelfde soort vraagstuk kan zich ook voordoen buiten de coronaperiode, bijvoorbeeld naar aanleiding van schaarste aan personeel. Of stel dat er

een verdenking is op infectie bij een cliënt die alles letterlijk en figuurlijk niet meer zo goed kan bijbenen. Ga je je drukbezette tijd inzetten om zelf met de cliënt naar de teststraat te gaan? Stel je het uit? Hoe intens en intensief ook, dat is ook geen soort vraagstuk dat je nooit gehad zou hebben buiten de coronatijd.

Waarom dan toch een column naar aanleiding van corona? Welnu, het is goed te constateren dat ook verschillende vormen van ethisch overleg, moreel beraad en reflectie intenser en intensiever zijn geworden. Het is belangrijk dat deze respons vanuit verpleegkundigen en verpleegkundige zorg zelf komt. Alleen blijkt het overleg vaak nog georganiseerd te moeten worden. Laten we de situatie vóór zijn dat in een crisis blijkt dat we geen aandachtsvelder, teamcoach, scholing of commissie hebben geïmplementeerd. Als een epidemie ons iets leert, is het: voorkomen is beter dan genezen. 🗣️

'De respons moet vanuit verpleegkundigen zelf komen'

COLOFON

REDACTIE

Marian Adriaansen (algemeen hoofdredacteur)
Lianne van der Meer (redactiecoördinator)
Gerben Stolk (eindredacteur)

EXTERNE REDACTIE

Jacqueline van Dijk, Marijke van Hommerich,
Nienke van der Voort

REDACTIE ONDERZOEKSKATERN

Anne Eskes (hoofdredacteur), Catharina van
Oostveen (hoofdredacteur), Guus Munten

UITGEVER

Yolanda Stil

REDACTIESECRETARIAAT

Bohn Stafleu van Loghum,
Postbus 246, 3990 GA Houten
Marjolaine Gijsen, uitgeefassistent
tel. (030) 638 38 43
redactie.tvz@bsl.nl

AUTEURSINSTRUCTIES

Aanwijzingen voor auteurs zijn op te vragen via
redactie: tvz@bsl.nl

BASISONTWERP

Miranda van Agthoven, Twin Media

ILLUSTRATIE OMSLAG

Monique Wijbrands

**TvZ wordt uitgegeven onder auspiciën van de
Stichting Publicaties voor Verpleegkundigen en Ver-
zorgenden (SPVV) en is een uitgave van Bohn Staf-
leu van Loghum, onderdeel van Springer Media B.V.**

ABONNEMENTEN

TvZ verschijnt zes keer per jaar.
Abonnementprijs: (print + online toegang)
€ 169,-. Studenten ontvangen 50% korting.
Het abonnement kan elk gewenst moment ingaan
en wordt automatisch verlengd tenzij twee
maanden voor de vervaldatum is opgezegd via het
daarvoor bestemde formulier op
www.bsl.nl/klantenservice.
Als vakblad hanteren wij de opzegregels uit
het verbintenisrecht. We gaan er vanuit dat u
het abonnement uit hoofde van uw beroep hebt
afgesloten.

ABONNEMENTENADMINISTRATIE

Klantenservice Bohn Stafleu van Loghum, Postbus
246, 3990 GA Houten. Telefoon: (030) 638 37 36.
Bij wijziging van de tenaamstelling en/of adres
verzoeken wij u de adresdrager met de gewijzigde
gegevens op te sturen naar de afdeling klantenservice
of wijzigingen door te geven via het formulier
op www.bsl.nl/klantenservice.

ADVERTENTIES

Cross Media Nederland, tel. (010) 742 10 20
gezondheidszorg@crossadvertising.nl
Aanleveren advertentiemateriaal,
tel. (030) 638 36 61 traffic@bsl.nl

VOORWAARDEN

Op leveringen en diensten zijn de bij de Kamer van Koophandel gedeponeerde algemene voorwaarden van Springer Media B.V. van toepassing, tevens raadpleegbaar op www.springermedia.nl. De voorwaarden worden op verzoek toegezonden. Het overnemen en vermenigvuldigen van artikelen en berichten uit dit tijdschrift is slechts geoorloofd met bronvermelding en met schriftelijke toestemming van de uitgever. Het verlenen van toestemming tot publicatie in deze uitgave houdt in dat de Standaardpublicatievoorwaarden van Springer Media B.V., gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Utrecht onder dossiernummer 3210/635, van toepassing zijn, tenzij schriftelijk anders is overeengekomen. De Standaardpublicatievoorwaarden voor tijdschriften zijn in te zien op www.bsl.nl/schrijven-bij-bohnstafleu-van-loghum/auteursinstructies of kunnen bij de uitgever worden opgevraagd.

www.bsl.nl, © 2020, Bohn Stafleu van Loghum.
ISSN 1380 - 3425

**bohn
stafleu
van loghum**

mvw
media voor vak
& wetenschap